प्याप टेस्ट

PAP Smear Test

प्याप टेस्ट भनेको के हो?

प्याप टेस्ट, जसलाई कहलि काहीं प्याप टेस्ट स्मेअर पनि भनिन्छ) । यो पाठेघरको मुखबाट संकलति गरिएका कोषहरुको परक्षिण गर्ने तरिका हो, अथवा पाठेघर (जुन योनी माथि अवस्थति) खोल्ने प्रक्रिया हो । यो खोलेर यसमा

- सङ्क्रमण
- सुननि्नु र पोल्नु
- असामान्य कोषहरु
- असामान्य खालका क्यान्सर कोषहरु छ कि भनी हेरनि्छ ।

प्याप टेस्ट कनि सफिारसि गरनि्छ?

प्याप टेस्ट र पाठेघर परक्षिण महलिाको नयिमति स्वास्थ्य हेरचाहको अंग हो । यसो गर्दा त्यस मा रहेका पछि गएर भत्रि फईलनि खालका क्यान्सर बन्न सक्ने असामान्य तत्वहरु फेला पार्न सकनि हुन्छ । यदि महलिाहरुले नयिमतिरुपमा प्याप टेस्ट र पाठेघरको परक्षिण गर्ने हो भने धेरै जसो गर्भाशयको क्यान्सर शुरुमै पत्ता लगाउन सकनि हुन्छ । अरु धेरै कसिमिका क्यान्सर जस्तै गर्भाशयको क्यान्सर पनि शुरु मै पत्ता लगाउनसके यसको उपचार सफलतापूर्वक गर्न सकनि्छ ।

प्याप टेस्ट क्यान्सरका कोषहरु पत्ता लगाउनको लागि मात्र काममा आउने हैन, अपतिु यसको सहायताले अन्य पाठेघरको मुख वा बाटो एवं योनमिा अवस्थति डसिप्लेजयिा (प्रीक्यान्सरस कोषहरु) सुननि्ने र पोल्ने जस्ता असामान्य कुराहरु पनि फेला पार्न सकनि हुन्छ । पोल्ने रोग नम्नि कुराहरु बाट हुन सक्तछ:

- यस्टिको सङ्क्रमण
- ट्राइकोमोनएिससि सङ्क्रमण
- ब्याक्टेरयिा
- भाइरस
- औषधहिरु वा अन्य रासायनकि पदार्थहरु
- हार्मोनहरु
- गर्भवती हुनु
- बच्चा खस्नु वा गर्भ पतन गर्नु

प्याप टेस्ट वा परक्षिण कसका लागि?

महलिाले संधै प्याप टेस्ट वा परक्षिण र पाठेघर परक्षिण कहलि र कति पटक गर्ने भन्ने कुराको लागि आफ्नो चकिति्सकलाई सोध्नु पर्छ । न्यासनल क्यान्सर इन्सटच्यिुट (ए.सि.एस्.), अमेरकिन कलेज अफ अब्सटेट्रसिएिन्स आएण्ड गाइनेकोलोजस्टि्स (ए.सि.ओ.जि.) का अनुसार यसको सामान्य जानकारी अरुको अतरिक्ति नम्नि पनि छन्: -- पाठेघरको मुखको वा बाटोको क्यान्सर छ की छैन भन्ने कुराको परक्षिण महलिाले यौन सम्पर्क शुरु गरेको करबि तनि बर्ष पछि तर २१ बर्ष भन्दा पहलै गर्नु पर्छ ।

- ए.सि.ओ.जी. को सफिारसि अनुसार नयिमति पाएप परक्षिण संग सर्भकिल साइटोलजी परक्षिण ३० बर्ष नपुगुन्जेल सम्म प्रत्येक दुइ दुइ बर्ष मा गर्नु पर्छ । एसयिसको भनाइ अनुसार यो उमेर समुहको महलिाले प्रत्येक तनि तनि बर्षमा पाएप् टेस्ट वा परक्षिण गर्नु पर्छ । ३० बर्ष मुनकिा महलिाहरुमा , यो भन्दा बढि उमेर भएका महलिाको तुलनामा बढि जोखमिपूर्ण ह्युमन पाएपलिोमाएभीरस (एच.पि.भि.) नामको रोग लाग्ने हुन्छ । यसले प्रीक्यान्सरस्

सर्भकिल नामको रोग नम्तियाउँन सक्छ परक्षिणको अवधि लिम्ब्याउन अगाडि यो रोग बल्किुल नहुनु पर्दछ।

- ए.सि.ओ.जि. को अनुसार तसि बर्ष वा तसि भन्दा पछकिा महलिाहरु जसको लगातार तनि पटक नर्मल वा सामान्य परक्षिणको नतजिा आएको छ उनीहरुको जांच प्रत्येक तनि तनि बर्षमा गरनि्ु पर्छ । एसएिस् को सफिारसि अनुसार प्रत्येक पांच बर्ष मा प्याप टेस्ट पछि एिचपभिि को जांच गरनि्ु पर्छ र यो प्राथमकिताका साथ गरनि्ु पर्छ वा ६५ बर्ष सम्म प्रत्येक तनि तनि बर्षमा प्याप टेस्ट मात्र गरनि्ु पर्छ । यद्यपि ह्युमनइम्युनोडेफीसेन्सी भाइरस (एच. आइ.भि) को सङ्क्रमण भएका, इम्युन सस्टिम कमजोर भएका , इन् उटेरोडीईएस् एक्सपोजर, वा पहलि नै पाठेघरको मुख वा बाटोको डाएग्नसस्किो जोखमि भएका महलिाहरुले समय समयमा परक्षिणको लागि जानु पर्छ र आफ्नो चकित्सिक संग भेटि छलफल गर्नु पर्छ ।
- ए.सि.ओ.जि. का अनुसार ६५ देखि ७० बर्ष सम्मका महलिाहरु जसको प्याप परक्षिण लगातार कमसेकम तनि पटक नर्मल वा साधारण नतजिा आएको छ, जो यौन क्रयिामा सक्रयि छैनन् र १० बर्ष सम्म प्याप परक्षिण नर्मल वा सामान्य नतजिा आएको छ उनीहरुले आफ्नो स्वास्थ्य सेवा प्रदायकको सल्लाहमा पाठेघरको मुखको वा बाटोको परक्षिण नगर्न सक्छन । त्यसरी नै ६५ बर्ष भन्दा माथकिा महलिाहरु, जो बगित १० बर्ष देखि नियिमति परक्षिण मा नर्मल वा सामान्य नतजिा आएको छ र पहलि कहलि्यै पाठेघरको मुखको वा बाटोको क्यान्सर वा गम्भीर प्री क्यान्सर भएको छैन, उनीहरुले पाठेघरको मुखको वा बाटोको क्यान्सरको लागि परक्षिण गर्नु पर्दैन ।
- ति महलिाहरु, जसको पूरा हस्टिरेक्टोमी (पाठेघर र पाठेघरको मुख) भएको थियो, उनीहरुले पाठेघरको मुखको वा बाटोको क्यान्सरको परक्षिण गर्नु पर्दैन, यदि सो सल्यक्रयिा गर्भाशयको मुखलाई नहटाईकन पाठेघरको मुखको वा बाटोको क्यान्सर वा क्यान्सरको इलाजको लागि भएको थएिन भने मात्र ।
- यदि कुनै महलिामा हस्टिरेक्टोमी गरएिको छ भने उनीहरुले सामान्य नर्दिेशन अनुसार नै परक्षिण गराउनु पर्छ ।
- एच.पि.भि बरिुद्ध खोप लएिका महलिाहरुले भने आफ्नो उमेर समूह अनुसार नै नर्दिेशन मान्नु पर्छ ।
- परक्षिण कहलि देखि र कति पटक शुरु गर्ने एवं पाठेघरको मुखको वा बाटोको कहलि देखि रोक्ने भन्ने कुरा महलिाहरुले चकित्सिक को सल्लाह अनुसार गर्नु पर्छ । बशिेषगरी यदि एच.पि.भि सङ्क्रमण वा एच.पि.भि भाइरस संक्रमति भएको   जस्ता तत्वहरुको कारण उनहिरु मा पाठेघरको मुखको वा बाटोको क्यान्सरको जोखमि अति बढि हुन्छ ।

***

COM-12-17709/CPS/KH/12-12